

професійні орієнтири: зб. наук. пр. / В. П. Андрущенко (голова), В. П. Бех (заст. голови), О. В. Алейнікова та ін. – К.: НПУ імені М. П. Драгоманова, 2017. – С. 148-153.

4. Сидоренко В. В. Формальна і неформальна освіта як форми неперервного акмепрофесіогенезу педагога Нової української школи / В. В. Сидоренко / зб. Матеріалів Всеукраїнської науково-практичної конференції «Інновації в освіті і педагогічна майстерність учителя-словесника» (25 жовтня 2017 р., Суми). – Режим доступу: <http://sspu.sumy.ua>

5. Скрипник М. І. Практична андрагогіка: Робочий зошит для слухачів авторських курсів підвищення кваліфікації (на базі Івано-Франківського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти) / М. І. Скрипник. – К.: ЦППО, 2018. – 32 с. (1,25 др. арк.).

УДК 371.134

Кондирєва М.М.

методист відділу методики навчальних предметів та професійного розвитку педагогів
ТОКІППО

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ ДЛЯ ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ МОВНО-ЛІТЕРАТУРНОЇ ОСВІТИ

У Концепції «Нова українська школа» (2016) визначено дев'ять ключових компонентів формули нової школи. Одним із цих компонентів передбачено створення **«сучасного освітнього середовища, яке забезпечить необхідні умови, засоби і технології для навчання учнів»**. І саме технології як мистецтво навчання покликані забезпечити найкращі освітні результати.

Загальновідомим уже стало визначення **педагогічної технології**. Це конструювання навчального процесу, результатом якого є гарантоване досягнення мети. Факт застосування технології навчання є свідченням технологізації освітнього процесу, який передбачає чітку послідовність дій педагога відповідно до загальних закономірностей навчання, його мети, завдань, способів взаємодії з учнями. Технологія, на відміну від невпорядкованого творчого пошуку, має набір стратегій та прийомів навчання і пропонує учителеві дієвий робочий інструментарій. А ще – відповідати певним критеріям, як-от: концептуальність (філософське, психологічне, дидактичне, соціально-психологічне обґрунтування); системність (логіка процесу, взаємозв'язок усіх частин, цілісність); управління (діагностичне цілепокладання, планування, поетапна діагностика, коригувальні заходи); ефективність (гарантування досягнення певного стандарту освіти); відтворюваність (можливість відтворення технології в інших освітніх закладах іншими суб'єктами); візуалізація (використання аудіовізуальної та електронно-обчислювальної техніки, а також конструювання, застосування різних дидактичних матеріалів та оригінальних наочних посібників). Звичайно, застосування технологій залежить від творчого потенціалу учителя й його психологічної готовності до інновацій.

Для початку, учитель повинен мати чітке уявлення про складники технологічного процесу (мету та завдання, принципи та типологію, умови технологічного процесу та взаємодії суб'єктів навчання, технологічну карту (етапи упровадження) та очікувані результати).

Відомий у філологічних колах науковець Анна Богосвятська уже давно намагається розв'язати проблему, яким має бути нинішній урок словесності, «коли дітям подобається не тільки слухати, а й бути активними учасниками навчального процесу (ставити запитання, обговорювати проблеми, брати інтерв'ю, приймати рішення, вигадувати, фантазувати тощо)...». Задля задоволення запиту таких учнів учитель постає перед вибором методів і прийомів, форм роботи і зрештою технологій, яких сучасна методика налічує сотні. А згідно з положеннями сучасних нормативних документів Міністерства освіти і науки України (концепції нової школи та мовно-літературної освіти, розділу «Мови і літератури» Державного стандарту базової і повної загальної середньої освіти, чинних програм з української мови і літератури, відповідних наказів, методичних рекомендацій тощо) кожен словесник повинен уже застосовувати хоча б елементи чи не десятка технологій, таких як особистісно орієнтована, інформаційно-комунікаційна, інтерактивна, проектна, текстоцентрична, діалогова, біоадекватна, здоров'язбережувальна технології, а також технології розвитку критичного мислення, створення ситуації успіху, проблемного навчання тощо.

І щоб педагог не винаходив велосипед, саме методичні служби в особі кожного методичного працівника покликані створити відповідне методичне середовище, у якому кожен учитель вчасно зміг би отримати тільки йому потрібну дозу теоретичного підґрунтя та виявити бажання застосувати здобуті теоретичні відомості на практиці, та так, щоби очікувано вищих результатів навчання гарантовано було досягнуто. Особливо гостро постає таке завдання перед учителями української мови і літератури, оскільки документами стандартизації сучасної середньої освіти та освіти майбутнього у рейтингу ключових компетентностей перше місце відведено компетентності **«спілкування державною (і рідною у разі відмінності) мовами»**. А тому державна підсумкова атестація учнів 11 класу, професійно-технічних начальних закладів та вищих навчальних закладів I-II рівнів акредитації (випускників середньої школи) уже не перший рік проводиться у визнаній ефективною теперішнім суспільством формі зовнішнього незалежного оцінювання. У перспективі така форма контролю стосуватиметься і дев'ятикласників, звичайно, найперше з української мови. Отож **першочергове завдання учителів української словесності – створити нове ефективне освітнє середовище, і без технологій у вік науково-технічного процесу та інформаційного буму не обійтися ніяк.**